

Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti

Nova pravila poročanja za podjetja v EU

16. januar 2023

5. januarja 2023 je stopila v veljavo nova direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (*Corporate Sustainability Reporting Directive*) ("CSRD")¹. Države članice bodo dolžne direktivo prenesti v nacionalno zakonodajo do 6. julija 2024.

Glavne novosti direktive:

- CSRD spreminja obstoječa pravila glede razkritja informacij o trajnostnosti in ustvarja nove enotne in bolj podrobne standarde poročanja o trajnostnosti v EU;
- K poročanju o trajnostnosti bo zavežanih veliko več kategorij podjetij;
- Poročila bodo morali potrjevati neodvisni in akreditirani revizorji ali overitelji;
- Podjetja bodo poročila o trajnostnosti morala vključiti v svoja poslovna poročila, ki bodo morala biti pripravljena v strojno berljivi digitalni obliki;
- Uveljavitev direktive bo potekala v štirih fazah. Po novih pravilih bodo podjetja prvič morala poročati v letu 2025 za finančno leto 2024.

CSRD v primerjavi z do sedaj veljavno direktivo o nefinančnem poročanju ("**NFRD**")² močno razširja obseg zahtev glede razkritja informacij o trajnostnosti in število podjetij, ki so k razkrivanju zavezana.

Namen direktive je razširiti odgovornost podjetij, izboljšati transparentnost in primerljivost informacij o trajnostnosti, preprečiti uporabo različnih standardov poročanja o trajnostnosti ter tako preprečiti lažno zeleno oglaševanje (*greenwashing*) in olajšati prehod na trajnostno gospodarstvo.

Kvalitetno poročanje o trajnostnosti lahko podjetjem pomaga opredeliti in upravljati lastna tveganja in priložnosti glede zadev v zvezi s trajnostnostjo in izboljša dostop podjetja do finančnega kapitala.

¹ Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti.

² Direktiva o nefinančnem poročanju (*Non-Financial Reporting Directive*) (**NFRD**) trenutno velja za velika podjetja, ki so subjekt javnega interesa, in subjekte javnega interesa, ki so nadrejeno podjetje velike skupine, v obeh primerih pa je povprečno število zaposlenih večje od 500, kadar gre za skupino na konsolidirani podlagi. Približno 11.700 podjetij je zavezano poročati v skladu s pravili, ki jih je uvedla direktiva NFRD.

Wolf Theiss

1 Podjetja, za katere velja CSRD

Poleg subjektov javnega interesa, ki morajo že sedaj poročati skladno s pravili NFRD, nova pravila poročanja o trajnostnosti, določena v CSRD, veljajo za naslednja podjetja:

- (1) **Podjetja, katerih vrednostni papirji kotirajo na reguliranih trgih EU (razen mikro podjetij³);**
- (2) **Velika podjetja** – podjetja v EU ali odvisna podjetja v EU, ki jih obvladujejo podjetja iz tretjih držav, ki presegajo najmanj dva od naslednjih kriterijev:
 - (i) bilančna vsota 20 milijonov EUR,
 - (ii) čisti prihodek 40 milijonov EUR; in
 - (iii) povprečno število zaposlenih v poslovnem letu: 250;
- (3) **Obvladujoča podjetja iz tretje države z obsežnimi aktivnostmi na trgu Evropske unije** (čisti prihodek v EU na konsolidirani ravni presega 150 milijonov EUR), ki imajo vsaj eno odvisno podjetje v EU (ki je veliko podjetje ali pa kotira na reguliranem trgu EU) ali podružnico v EU, ki presega določene pragove glede čistega prihodka.

Izvetje za odvisna podjetja

Odvisna podjetja so izvzeta iz obveznosti poročanja, če so (skupaj s svojimi odvisnimi podjetji) vključena v konsolidirano poslovno poročilo svojega obvladujočega podjetja, ki vključuje zahtevane informacije o trajnostnosti skladno z direktivo CSRD. To izvetje se uporablja tudi, kadar je obvladujoče podjetje, ki poroča na konsolidirani ravni, podjetje iz tretje države in poroča informacije o trajnostnosti v skladu z zahtevami CSRD ali na način, ki je enakovreden standardom EU za poročanje o trajnostnosti. Evropska komisija bo sprejela potrebne odločitve o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti in ukrepe za vzpostavitev splošnih meril enakovrednosti za standarde poročanja o trajnostnosti, ki veljajo za izdajatelje iz več kot ene države.

2 Od kdaj veljajo nova pravila?

Nova pravila poročanja se bodo uveljavila v štirih fazah (za finančno leto, ki se začne s tem dnem ali pozneje):

Od 1. januarja 2024	- Velika podjetja (z več kot 500 zaposlenimi), ki so že zavezana poročati skladno s pravili NFRD.
Od 1. januarja 2025	- Velika podjetja, ki trenutno niso dolžna poročati skladno s pravili NFRD, ki presegajo najmanj dva izmed naslednjih kriterijev: <ol style="list-style-type: none"> a. bilančna vsota 20 milijonov EUR, b. čisti prihodek 40 milijonov EUR; in

³ Da se podjetje šteje za mikro podjetje, na dan svoje bilance stanja ne sme presegati mej vsaj dveh od naslednjih treh meril: (i) bilančna vsota: 350.000 EUR; (ii) čisti prihodek: 700.000 EUR; (iii) povprečno število zaposlenih v poslovnem letu: 10.

	c. povprečno število zaposlenih v poslovnem letu: 250.
Od 1. januarja 2026	<ul style="list-style-type: none"> - Vsa mala in srednja podjetja (MSP), vključno s podjetji iz tretjih držav, katerih vrednostni papirji kotirajo na reguliranih trgih EU. <p>MSP lahko uveljavijo možnost, da do leta 2028 niso zavezana poročati o trajnostnosti po novih pravilih.</p>
Od 1. januarja 2028	<ul style="list-style-type: none"> - Podjetja iz tretjih držav, ki imajo: <ul style="list-style-type: none"> a. letni čisti prihodek na konsolidirani ali posamični ravni v EU v višini najmanj 150 milijonov EUR za vsako od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let in b. vsaj eno odvisno podjetje (ki je veliko podjetje v EU ali MSP) ali podružnico v EU, ki je v predhodnem poslovnem letu ustvarila čisti prihodek v višini več kot 40 milijonov EUR.

Da bodo podjetja lahko izpolnila nove obveznosti poročanja, morajo pravočasno začeti zbirati ustrezne podatke. Podjetja, ki morajo poročati po 1. januarju 2024, morajo začeti zbirati ustrezne podatke že v predhodnem letu.

3 Kakšne obveznosti prinaša CSRD?

CSRD zahteva, da podjetje poroča kvalitativne in kvantitativne informacije, informacije glede prihodnosti in preteklosti, ki so potrebne za razumevanje (i) vplivov podjetja na zadeve v zvezi s trajnostnostjo in (ii) vpliva zadev v zvezi s trajnostnostjo na razvoj, uspešnost in položaj podjetja (poročanje o "**dvojni pomembnosti**").

Načelo dvojne pomembnosti torej zahteva, da se podjetja ozrejo navznoter, da ocenijo, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na podjetje, in da pogledajo navzven, kako podjetje vpliva na ljudi in okolje, ob upoštevanju kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih časovnih obdobij.

Da se zagotovi kakovost in zanesljivost poročanja, bodo poročila o trajnostnosti podjetij iz tretjih držav morala biti objavljena skupaj z mnenjem o zanesljivosti, izraženim s strani osebe ali podjetja, ki je pooblaščen za to, da podaja mnenja o zanesljivosti poročanja o trajnostnosti. Če mnenje o zanesljivosti ni predloženo, mora odvisno podjetje ali podružnica podati izjavo, da podjetje iz tretje države ni predložilo potrebnega mnenja o zanesljivosti.

Poročilo o trajnostnosti bo moralo biti javnosti dostopno brezplačno v centralnem ali trgovinskem registru ali v registru družb držav članic ali na spletnem mestu odvisnega podjetja ali podružnice podjetja iz tretje države.

3.1 Dodatna razkritja

Podjetja, ki bodo zavezana poročati o trajnostnosti skladno s CSRD, bodo morala razkriti naslednje zadeve v zvezi s trajnostnostjo:

- (1) Poslovni model in strategija podjetja** (vključno z: (i) odpornostjo modela in strategije na tveganja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo; (ii) priložnostmi glede zadev v zvezi s trajnostnostjo; (iii) načrti za zagotovitev, da sta poslovni model in strategija združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo in v skladu s Pariškim sporazumom in načrti za doseg podnebne nevtralnosti do leta 2050; (iv) načinom, kako poslovni model in

strategija podjetja upoštevatata interese njegovih deležnikov in vplive podjetja na zadeve v zvezi s trajnostnostjo; in (v) načinom, kako se je izvedla strategija podjetja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo);

- (2) **Cilje glede zadev v zvezi s trajnostnostjo in napredek pri doseganju teh ciljev;**
- (3) **Upravljanje** - vloga upravnih, poslovnih in nadzornih organov glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;
- (4) **Politike glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;**
- (5) **Informacije o obstoju shem spodbud, povezanih z zadevami trajnostnosti**, ki se ponujajo članom vodstvenih in nadzornih organov;
- (6) **Postopek skrbnega pregleda, ki se izvaja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;**
- (7) **Škodljive vplive** – opis glavnih (dejanskih ali potencialnih) škodljivih vplivov, povezanih z vrednostno verigo podjetja, vključno z njegovimi lastnimi dejavnostmi, proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo;
- (8) **Ukrepe glede škodljivih vplivov** – opis vseh sprejetih ukrepov in rezultatov takih ukrepov za preprečevanje, blažitev ali odpravo dejanskih ali potencialnih škodljivih vplivov;
- (9) **Glavna tveganja** podjetja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, vključno z glavnimi odvisnostmi podjetja od takih zadev, in opis načina, kako podjetje upravlja ta tveganja;
- (10) **Kazalnike**, relevantne za vsa navedena razkritja.

Poročanje o vrednostni verigi podjetja

Kadar je ustrezno, naj razkrite informacije vsebujejo tudi informacije o lastnih dejavnostih podjetja in njegovi vrednostni verigi, vključno z njegovimi proizvodi in storitvami, njegovimi poslovnimi odnosi in dobavno verigo.

V primeru, da niso na voljo vse potrebne informacije o njegovi vrednostni verigi, bo moralo podjetje v prvih treh letih po uveljavitvi obveznosti poročanja o trajnostnosti pojasniti kaj je storilo za njihovo pridobitev, zakaj vseh potrebnih informacij ni bilo mogoče pridobiti in kako jih namerava pridobiti v prihodnje.

Poročanje o ključnih neopredmetenih sredstvih

Podjetja bodo morala poročati tudi o ključnih neopredmetenih sredstvih⁴ in pojasniti, kako je poslovni model podjetja v osnovi odvisen od teh sredstev in kako ta sredstva pripomorejo k ustvarjanju vrednosti v podjetju.

3.2 Poročanje skladno z novimi evropskimi standardi poročanja o trajnosti

Poročanje o trajnostnosti bo moralo biti skladno z novimi evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti (the *European Sustainability Reporting Standards*) (**ESRS**), ki jih bo Evropska komisija sprejela na podlagi predloga

⁴ CSRD določa, da pojem "ključna neopredmetena sredstva" pomeni sredstva brez fizičnega obstoja, od katerih je v osnovi odvisen poslovni model podjetja in ki so vir ustvarjanja vrednosti v podjetju.

Evropske svetovalne skupine za finančno poročanje (EFRAG). EFRAG je javno-zasebno partnerstvo, ki je zadolženo za svetovanje Evropski komisiji o sprejetju mednarodnih finančnih standardov poročanja v zakonodajo EU. Prvi sveženj osnutkov standardov ESRS⁵ je EFRAG Evropski komisiji predložil 23. novembra 2022, Evropska komisija pa mora končno obliko standardov sprejeti do 30. junija 2023.

Skladno z načelom sorazmernosti bo Evropska komisija sprejela obvezne standarde poročanja o trajnostnosti za velika podjetja in ločene, sorazmerne standarde za MSP, za podjetja iz tretjih držav ter dodatne standarde za posamezne sektorje, ki so še posebej povezani z velikimi tveganji za trajnostnost in/ali vplive na okolje, človekove pravice in upravljanje⁶.

Nadaljnje standarde naj bi Evropska komisija sprejela do konca junija 2024.

3.3 Uporaba digitalnega označevanja

V skladu z NFRD lahko podjetja trenutno izberejo, kako bodo pripravila izjavo o nefinančnem poslovanju – lahko jo vključijo v svoje poslovno poročilo ali pa jo pripravijo kot ločeno poročilo. Po CSRD bodo morala podjetja informacije v zvezi s trajnostnostjo razkriti v svojem poslovnem poročilu. Podjetja bodo morala svoja letna finančna poročila in poslovno poročilo pripraviti v enotni elektronski obliki, informacije o trajnostnosti pa ustrezno digitalno označiti skladno z delegirano uredbo o enotni elektronski obliki poročanja⁷.

3.4 Dodatne naloge revizijskih komisij in dajalcev zagotovil

Revizijske komisije bodo v okviru CSRD imele večjo odgovornost. Poleg spremljanja procesa poročanja o trajnostnosti podjetja in predložitve priporočil za zagotovitev celovitosti informacij o trajnostnosti bodo morale (i) spremljati učinkovitost notranjega nadzora kakovosti in sistemov za obvladovanje tveganja ter notranje revizije podjetja; (ii) spremljati preverjanje letnega in konsolidiranega poročanja o trajnostnosti s strani dajalca zagotovil (tj. revizorja); (iii) obvestiti upravni ali nadzorni organ podjetja o izidu preverjanja poročanja o trajnostnosti s strani dajalca zagotovil; (iv) ter pregledovati in spremljati neodvisnost dajalcev zagotovil.

CSRD bo za celotno EU uvedel splošno zahtevo glede revizijskega zagotovila za sporočene informacije o trajnostnosti, da bi se preprečil *greenwashing*. Evropska komisija mora najprej (do 1. oktobra 2026) sprejeti dodatne predpise glede zahtev, ki jih mora izpolnjevati „omejeno zagotovilo“ revizorja, nato pa do 1. oktobra 2028 sprejeti nadaljnje predpise, ki bodo zagotavljali višjo zahtevo po „razumnem zagotovitilu“ revizorja.

3.5 Pravice delničarjev

Posamezni delničarji ali člani skupine delničarjev velikih podjetij, za katere veljajo obveznosti poročanja o trajnostnosti, ki imajo več kot 5 % glasovalnih pravic ali 5 % kapitala podjetja, imajo pravico, da v sprejetje skupščini delničarjev ali članov uvrstijo osnutek sklepa, ki zahteva, da akreditirana tretja oseba, ki ne pripada istemu

⁵ Prvi sveženj dvanajstih osnutkov ESRS je sestavljen iz dveh (2) medsektorskih standardov in desetih (10) tematskih standardov – pet okoljskih standardov (*Environment*), štiri družbeni standardi (*Social*) in en standard upravljanja (*Governance*).

⁶ EFRAG je že 23. novembra 2022 napovedal, da se bo v naslednjih mesecih osredotočil na drugi sveženj standardov specifičnih za sektor, in sicer glede petih sektorjev, ki jih pokrivajo svetovni standardi poročanja (*GRI reporting standards*): kmetijstvo, kopanje premoga, rudarjenje, nafta+plin (navzgor), nafta+plin (sredina in navzdol) in glede petih sektorjev z velikim vplivom: proizvodnja energije, cestni promet, proizvodnja motornih vozil, hrana/pijača, tekstil.

⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/815 z dne 17. decembra o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja.

revizijskemu podjetju ali mreži kot zakoniti revizor ali revizijsko podjetje, ki izvaja obvezno revizijo, pripravi poročilo o nekaterih elementih poročanja o trajnostnosti, in da zahtevajo, da mora biti tako poročilo na voljo skupščini delničarjev ali članov.

3.6 Kazni

CSRD ne vsebuje določb o enotnih kaznih za podjetja, ki bi morala poročati po CSRD, pa tega ne storijo, niti ne določa sankcij za neustrezno ravnanje pooblaščenih revizorjev. Kazni in postopki v zvezi s kršitvami so prepuščeni državam članicam.

4 Kaj vse to pomeni

CSRD bistveno razširja obseg zahtev glede poročanja o trajnostnosti in število podjetij, za katera veljajo zahteve glede takšnega poročanja. Pomembno je, da podjetja, za katera velja CSRD, začnejo zbirati relevantne podatke in razvijati standarde in postopke, da bodo lahko zagotovila informacije o trajnostnosti in njihovo točnost.

O družbi Wolf Theiss

Wolf Theiss je ena vodilnih evropskih odvetniških pisarn v srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi s poudarkom na mednarodnem poslovnem pravu. S 340 odvetniki v 13 državah več kot 80 % dela podjetja vključuje čezmejno zastopanje mednarodnih strank. Z združevanjem strokovnega znanja na področju prava in poslovanja Wolf Theiss razvija inovativne rešitve, ki združujejo pravno, finančno in poslovno znanje.

Za več informacij o naših storitvah v zvezi s trajnostnostjo se obrnite na:

Markus Bruckmüller
Partner

E markus.bruckmueller@wolftheiss.com
T +386 1 438 0010

Klemen Radosavljevič
Partner

E klemen.radosavljevic@wolftheiss.com
T +386 1 438 0023

Neja Nastran
Senior Associate

E neja.nastran@wolftheiss.com
T +386 1 438 0012

